

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

В И С Н О В О К

на проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо просторового планування територій (земель), поданий народним депутатом України О. Шуляк та іншими народними депутатами України (реєстр. №13437)

За дорученням Голови Верховної Ради України Р. Стефанчука Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування розглянув на своєму засіданні 10 липня 2025 року (протокол № 159) проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо просторового планування територій (земель), поданий народним депутатом України О. Шуляк та іншими народними депутатами України (реєстр. № 13437 від 30.06.2025 року).

За визначенням суб'єкта права законодавчої ініціативи законопроект розроблено з метою "покращення інвестиційного клімату та сприяння відбудові територій, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, на період до затвердження комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад" (далі – комплексні плани).

Законопроектом запропоновано окремі зміни до пункту 23 розділу X "Перехідні положення" Земельного кодексу України, статей 12, 17 і розділу V "Прикінцеві положення" Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності", пункту 8¹ розділу VII "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про Державний земельний кадастр", пунктів 2 і 3 розділу II "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України від 17.06.2020 року № 711-IX "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель" (далі – Закон № 711).

Такі зміни спрямовані на визначення деяких правових аспектів розроблення та застосування містобудівної документації, передусім місцевого рівня, на період до затвердження комплексних планів.

Зокрема, передбачається встановити можливість розроблення генеральних планів населених пунктів до затвердження комплексних планів з наступним включенням цих генеральних планів населених пунктів до складу комплексних планів.

До 1 січня 2028 року, а для окремо визначених територій територіальних громад (їх частин), на яких ведуться бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, – до спливу трьох років з дня припинення або скасування воєнного стану на відповідній території, передбачається продовжити дію відповідних положень закону відносно: внесення змін до містобудівної документації місцевого рівня без врахування вимог Закону № 711 щодо її складу і змісту; можливості розроблення відповідно до схем планування території (частини території) району та/або області та затвердження детальних планів територій щодо територій, розташованих за межами населених пунктів і стосовно яких не затверджені комплексні плани; визначення функціонального призначення території детальним планом території; внесення до Державного земельного кадастру відомостей про функціональні зони на підставі містобудівної документації місцевого рівня.

Також пропонується передати від Верховної Ради Автономної Республіки Крим та обласних рад повноваження щодо замовлення і затвердження схем планування окремих частин території України, а саме: кількох областей, узбережжя Чорного та Азовського морів, гірських територій Карпат, територій, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, та інших територій з підвищеним техногенним навантаженням чи ризиком виникнення надзвичайних ситуацій. Зокрема, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері будівництва, нормування у будівництві, містобудування, просторового планування територій та архітектури, визначається замовником схем планування окремих частин території України, а Кабінету Міністрів України надаються повноваження затверджувати такі схеми планування окремих частин території України, після погодження цих схем планування відповідними обласними, Київською, Севастопольською міськими радами, Верховною Радою Автономної Республіки Крим.

Міністерство розвитку громад та територій України підтримує законопроект, погоджуючись із запропонованими ним спрощеними підходами до планування територій на місцевому рівні в умовах воєнного стану, а також необхідністю врегулювання питань щодо розроблення містобудівної документації.

Головним науково-експертним управлінням Апарату Верховної Ради України висловлено до законопроекту низку зауважень та пропозицій. Крім того, Управління звертає увагу, що на розгляді Верховної Ради України знаходиться проект Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо продовження термінів дії документів з планування територій" (реєстр. №12283 від 03.12.2024), який прийнято за основу 26.02.2025 та положення якого також спрямовано на врегулювання тотожних питань.

Заслухавши інформацію підкомітету з питань містобудування, благоустрою та земельних відносин у межах територій забудови, з'ясувавши позицію народних депутатів України – членів Комітету, запрошених на засідання осіб та всебічно обговоривши питання, Комітет ухвалив:

рекомендувати Верховній Раді України відповідно до частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо просторового планування територій (земель), поданий народним депутатом України О. Шуляк та іншими народними депутатами України (реєстр. №13437 від 30.06.2025 року), включити до порядку денного тринадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання;

рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої та частини другої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо просторового планування територій (земель), поданий народним депутатом України О. Шуляк та іншими народними депутатами України (реєстр. №13437 від 30.06.2025 року), за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу та в цілому.

Співдоповідачем з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України Комітетом визначено народного депутата України, голову підкомітету з питань містобудування, благоустрою та земельних відносин у межах територій забудови Г.Бондар.

Голова Комітету

О.ШУЛЯК

